

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

IZVJEŠTAJ O RADU TREĆEG SAZIVA ETIČKOG KOMITETA

ZA 2025. GODINU

SADRŽAJ:

1. Uvodne napomene
2. Sjednice Etičkog komiteta
3. Ostale aktivnosti
4. Ocjena stanja i buduće aktivnosti

1. UVODNE NAPOMENE

U skladu sa odredbama Zakona o akademskom integritetu („Službeni list Crne Gore“, br. 17/19), Etički komitet donosi i prati primjenu Etičke povelje, promoviše načela akademskog integriteta, odlučuje po predlogu za utvrđivanje kršenja akademskog integriteta za građane Crne Gore čiji je rad objavljen, odnosno kvalifikacija stečena van Crne Gore, daje mišljenje o propisima i inicijativama koje se tiču akademske etike, podnosi Vladi Crne Gore izvještaj o svom radu te obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom.

Etički komitet je u izvještajnom periodu održao osam sjednica, dok je administrativno-tehničku podršku rada ovog tijela pružalo Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (MPNI). Uz finansijsku podršku Savjeta Evrope, Kancelarija za Crnu Goru, a u cilju transparentnosti rada Etičkog komiteta, na veb adresi: etickikomitet.edu.me kao i na stranici Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija omogućen je pristup svim dosadašnjim aktivnostima, kako ovog (trećeg) saziva Etičkog komiteta tako i prethodnih, kao i sva pripadajuća dokumenta.

Na osnovu člana 13 stav 2 Zakona o akademskom integritetu, Vlada Crne Gore je Rješenjem broj: 11-100/25-829/2 od 13. marta 2025. imenovala Treći saziv Etičkog komiteta.

Sastav Etičkog komiteta:

1. prof. dr Mara Šćepanović, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet Crne Gore;
2. prof. dr Jelica Stojanović, Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore;
3. prof. dr Tatijana Dlabač, Pomorski fakultet fakultet, Univerzitet Crne Gore;
4. doc. dr Tanja Boljević, Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore;
5. prof.dr Aleksandra Martinović, Univerzitet Donja Gorica;
6. doc.dr Duško Vujačić, Filozofski fakultet, Univerzitet Crne Gore;
7. dr Bojan Baća, Institut za napredne studije, Univerzitet Crne Gore.

2. SJEDNICE ETIČKOG KOMITETA

Prva, konstitutivna sjednica trećeg saziva Etičkog komiteta održana je 4. aprila 2025. godine u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Prisutnima se obratila mr Dragana Četković, generalna direktorica Direktorata za visoko obrazovanje i studentski standard ističući značaj i ulogu koju Etički komitet ima na očuvanju, unapređenju, zaštiti i promociji akademskog integriteta i prevenciji svih oblika kršenja akademskog integriteta.

Članovi su upoznati da Etički komitet pored Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, ima veliku podršku Savjeta Evrope. Takođe, na sastanku se razgovaralo o programu obuke za trenere (ToT) o postupanju u slučajevima etičkih prekršaja u visokom obrazovanju. Ova aktivnost je dio projekta Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve“ koji su sufinansirali Evropska unija i Savjet Evrope kao dio programa „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku” - FAZA III.

Za predsjednicu Etičkog komiteta izabrana je prof. dr Mara Šćepanović.

Druga sjednica Etičkog komiteta održana je 28. aprila 2025. godine u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Sjednici je prisustvovao Miloš Bošković iz Savjeta Evrope koji je predstavio dosadašnju i buduću saradnju između Etičkog komiteta i Savjeta Evrope. Bilo je riječi o pomoći Savjeta Evrope pri izradi Zakona o akademskom integritetu, Etičke povelje, obuci članova Etičkog komiteta za ocjenu akademskog integriteta i eventualnom učešću na konferencijama iz oblasti etičkog integriteta.

Bošković je informisao članove Etičkog komiteta o održavanju druge radionice posvećene obuci trenera koji bi obučavali akademsko osoblje, studente, neakademsko osoblje o značaju jačanja akademskog integriteta i postupanjima u slučajevima njegovog kršenja. Radionica je planirana za početak jula i predstavlja nastavak aktivnosti koje su dio gore pomenutog projekta Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve“.

Na sjednici je dogovorena potreba o izmjeni Poslovnika o radu Etičkog komiteta.

Takođe, bilo je riječi o budućim aktivnostima u smislu promocije i posjeta univerzitetima, odnosno fakultetskim jedinicama. Zaključeno je da će se detaljni plan posjeta naknadno utvrditi.

Treća, elektronska sjednica Etičkog komiteta održana je 27. maja 2025. godine sa tačkom dnevnog reda Usvajanje Poslovnika o radu.

Četvrta sjednica Etičkog komiteta održana je 13. juna 2025. godine u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Članovi Etičkog komiteta su razmatrali dvije pristigle prijave o kršenju akademskog integriteta. Prijava koja se odnosila na narušavanje načela akademskog integriteta tokom izbora na javnom konkursu na Univerzitetu Crne Gore za izbor u akademsko zvanje za predmete iz oblasti Računarske nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Etički komitet ju je odbacio zbog nenadležnosti s obzirom da se radi o proceduri izbora u akademsko zvanje koji je preciziran i zaštićen normama Zakona o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore. Takođe, pripremio se odgovor na navedenu prijavu i poslao se stranci u postupku.

U vezi sa drugom prijavom odnosno Predlogom za utvrđivanje kršenja akademskog integriteta koji je dostavio NVO Centar za građansko obrazovanje Etički komitet je zaključio da treba pokrenuti postupak o odlučivanju o njemu. Zaključeno je da se pošalje dopis prof. dr Stamatoviću za izjašnjenje u pisanoj formi po prijavi NVO Centar za građansko obrazovanje i da se traži rok izjašnjenja od 15 dana. Takođe, odlučeno je da se da prilika i za usmeno izjašnjenje odnosno da se za narednu sjednicu Etičkog komiteta uputi poziv doc. dr Aleksandru Stamatoviću da prisustvuje sjednici Etičkog komiteta.

Peta sjednica Etičkog komiteta održana je 26. septembra 2025. godine. Na sjednici je razmatran Predlog za utvrđivanje kršenja akademskog integriteta koji je dostavio NVO Centar za građansko obrazovanje. Etički komitet je odložio donošenje odluke na zahtjev stranke u postupku. Zaključeno je da u roku do 15 dana se dostave dodatni dokazi u postupku.

Šesta sjednica Etičkog komiteta održana je 13. oktobra 2025. godine u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. U okviru prve tačke dnevnog reda Etički komitet je glasao o Odluci za utvrđivanje kršenja akademskog integriteta doc. dr Aleksandra Stamatovića prilikom objavljivanja istog naučnog rada u dva različita časopisa. Konstatovano je da se radi o kršenju akademskog integriteta plagijat - oblik autoplagijarizam, bez sticanja lične koristi. Odluka je usvojena većinom glasova članova.

U okviru druge tačke Razno bilo je riječi o budućim aktivnostima u smislu promocije i posjeta univerzitetima odnosno fakultetskim jedinicama. Odlučeno je da prva posjeta bude u Kotoru, na Pomorskom fakultetu, 4. decembra 2025. godine, i to u vidu panela pod nazivom „Akademski integritet – značenje, nedoumice, izazovi“.

U okviru treće tačke dnevnog reda bilo je riječi o saradnji sa Savjetom Evrope i pripremi Priručnika o zaštiti akademskog integriteta.

Sedma, elektronska sjednica Etičkog komiteta zakazana je 9. novembra 2025. godine s rokom izjašnjavanja do 10. novembra 2025. godine u 12 sati. Odlučeno je da se Etički komitet obrati Etičkom odboru Univerziteta Crne Gore dopisom da akademska zajednica mora nedvosmisleno osuditi svako ponašanje koje ima za cilj zastrašivanje, pritisak ili diskreditaciju članova etičkih tijela zbog izvršavanja njihovih dužnosti.

Takvi postupci ne narušavaju samo dostojanstvo pojedinca, već podrivaju ugled Univerziteta Crne Gore i osnovne vrijednosti akademske zajednice – poštovanje, dijalog i odgovornost.

Osma sjednica održana je 21. novembra 2025. godine u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Na toj sjednici je napravljen dogovor oko učešća članova Etičkog komiteta na panelu „Akademski integritet – značenje, izazovi, nedoumice“ koji se održao 4. decembra 2025. godine na Pomorskom fakultetu Kotor, sa početkom u 11 časova. Konstatovano je da je poziv poslat svim ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Dogovoreno je da će se na panelu govoriti o ulozi Etičkog komiteta, izazovima očuvanja akademske čestitosti, kao i savremenim oblicima plagijarizma i uticaju vještačke inteligencije na akademski rad. Takođe, određeni su učesnici panela ispred Etičkog komiteta i to prof. dr Mara Šćepanović i doc. dr Duško Vujačić.

U okviru druge tačke Razno prof. dr Aleksandra Martinović, članica Etičkog komiteta, najavila je da će podnijeti ostavku sa mjesta članice Etičkog komiteta. Tom prilikom je naglasila da zbog preopterećenosti profesionalnim obavezama i nemogućnosti da u punom kapacitetu odgovori zahtjevima i dinamici rada Etičkog komiteta, odlučila se da će podnijeti zahtjev za razrješenje sa mjesta članice Etičkog komiteta.

Predsjednica Etičkog komiteta, prof. dr Mara Šćepanović zahvalila se prof. dr Aleksandri Martinović na dosadašnjem radu, kao i posvećenosti i korektnom odnosu tokom rada u Etičkom komitetu.

3. OSTALE AKTIVNOSTI

U okviru projekta Evropske unije Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve – Crna Gora“ predsjednica Etičkog komiteta, prof. dr Mara Šćepanović, je članica Upravnog odbora.

Predsjednica Etičkog komiteta, prof. dr Mara Šćepanović, je imala **učešće i izlaganje** na trećem sastanku Upravnog odbora institucija korisnica programa Horizontal Facility III, koji se održao 30. septembra 2025. godine.

U periodu od 27 – 28. marta 2025. godine u organizaciji i u prostorijama Savjeta Evrope, u Parizu, održana je prva radionica pod nazivom „Obuka trenera o primjeni etičkih standarda u visokom obrazovanju u Crnoj Gori“ na kojoj je, pored članova etičkih odbora univerziteta Crne Gore, članova Etičkog komiteta prisustvovala i predsjednica Etičkog komiteta u trećem sazivu. Tokom te radionice, postignut je dogovor o pisanju Priručnika koji bi trebalo da posluži kao vodič za planiranje i sprovođenje interaktivne obuke o akademskom integritetu, prilagođene visokom obrazovanju u Crnoj Gori. Priručnik je prvenstveno fokusiran na metodologiju obuke - kako dizajnirati i sprovesti obuku koja angažuje učesnike i vodi ka praktičnoj primjeni etičkih principa. Na ovaj način obuka nije ograničena samo na teorijsko upoznavanje sa etičkim normama, već pruža mogućnosti učesnicima da razviju vještine i stavove neophodne za odgovornu akademsku aktivnost kroz iskustveno učenje. Obuka je osmišljena tako da bude inkluzivna za sve ciljne grupe: nastavno osoblje, studente, istraživače i univerzitetsku administraciju, uz prepoznavanje različitih uloga koje oni igraju u održavanju integriteta u akademskoj zajednici. Pomenuti Priručnik je u završnoj fazi razvoja.

Cilj obuke je da se napravi lista sertifikovanih trenera kojom će upravljati Etički komitet. Treneri će kasnije biti angažovani na pružanju kaskadne obuke, bilo inicijalne ili kontinuirane, članovima etičkih odbora na svim univerzitetima i drugim visokoškolskim ustanovama. Nekoliko takvih obuka organizovaće se za vrijeme trajanja samog projekta.

U sklopu promocije akademskog integriteta na Pomorskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Kotoru održana je panel-diskusija na temu „Akademski integritet – značenje, izazovi, nedoumice“, u organizaciji Etičkog komiteta. Panel je otvorila dekanica Pomorskog fakulteta, prof. dr Tatijana Dlabač, a cilj događaja je afirmacija vrijednosti i akademske etike, produblјivanje razumijevanja koncepta akademskog integriteta, kao i otvaranje prostora za diskusiju o aktuelnim izazovima i nedoumicama sa kojima se susrijeću studenti, nastavnici i istraživači. Na panelu su učestvovali prof. dr Mara Šćepanović, prof. dr Duško Vujačić i mr Nemanja Pudar, koji su kroz dva tematska kruga govorili o ulozi Etičkog komiteta, izazovima očuvanja akademske čestitosti, kao i savremenim oblicima plagijarizma i uticaju vještačke inteligencije na akademski rad. Moderatorica događaja je bila prof. dr Milena Dževerdanović Pejović.

Učesnici su istakli da su poštenje, transparentnost, hrabrost i odgovornost ključne vrijednosti

koje svaki nastavnik, student i istraživač mora njegovati te da Univerzitet ima obavezu da kontinuirano jača svijest o akademskom integritetu kroz edukaciju, jasnom procedurom i podrškom istraživačima.

Posebna pažnja posvećena je novim digitalnim izazovima, uključujući AI alate, autoplagijarizmu i fabrikovanju podataka, uz zajedničku poruku da tehnološki napredak može biti korisno sredstvo, ali nikako zamjena za etički odgovoran rad.

Panel je zaključen porukom da je kultura integriteta temelj kvalitetnog i vjerodostojnog visokog obrazovanja i da se gradi od najranijih faza obrazovanja, kroz saradnju studenata, nastavnika i institucija.

4. OCJENA STANJA I BUDUĆE AKTIVNOSTI

U izvještajnom periodu Etičkom komitetu dostavljene su dvije inicijative o kršenju akademskog integriteta. U skladu sa zakonskim rokom Etički komitet je jednu prijavu odbacio zbog nenadležnosti i o tome obavijestio stranku u postupku. Takođe, u izvještajnom periodu Komitet je donio Odluku o kršenju akademskog integriteta zbog objavljivanja istog naučnog rada u dva različita časopisa.

U cilju promocije očuvanja, unapređenja, zaštite akademskog integriteta i prevencije svih oblika kršenja akademske čestitosti Etički komitet je u izvještajnom period organizovao jedan panel.

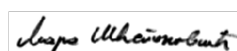
Tokom 2026. godine planira se nastavak promocije akademskog integriteta, držanjem niza panel diskusija na temu „Akademski integritet – značenje, izazovi, nedoumice”.

Krajem februara je zakazana prva ovogodišnja posjeta Univerzitetu Mediteran. Do kraja marta je planiran susret na istu temu sa nastavnim, nenastavnim osobljem i studentima na Filozofskom fakultetu.

Kroz usmenu komunikaciju sa predsjednikom Etičkog odbora Univerziteta Crne Gore dogovoren je zajednički panel u zgradi Rektorata Univerziteta Crne Gore, na kojoj bi bilo riječi, između ostalog, o Etičkom kodeksu Univerziteta Crne Gore, koji je donesen tokom prošle godine uz pomoć Savjeta Evrope, Kancelarije za Crnu Goru.

Podgorica, 19. februar 2026. godine

Predsjednica Etičkog komiteta

Prof. dr Mara Šćepanović

**Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija**